

**UCHWAŁA Nr XXIV/287/2020
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC**

z dnia 25 listopada 2020 r.

**w sprawie apelu do Prezydenta Miasta Bolesławiec
dotyczącego zwolnienia z opłat za grób**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) w związku z § 25 ust. 2 pkt 4 Statutu Miasta Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 2478 i 3338, z 2018 r. poz. 5381, z 2019 r. poz. 4359, z 2020 r. poz. 2706, 3215)

Rada Miasta Bolesławiec uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Miasta Bolesławiec popiera wszelkie inicjatywy, mające na celu godne upamiętnienie osób, które z zaangażowaniem, determinacją i oddaniem organizowały polską oświatę na terenie Bolesławca po 1945 r. Pamięć, która będzie wyrażała się w szczególności poprzez podjęcie konkretnych działań, mających na celu zwolnienie z opłat za miejsce grzebalne pod grób, jak i zachowanie oraz utrzymanie samego grobu. Rada Miasta Bolesławiec stoi na stanowisku, że taka szczególna pamięć należy się ś. p. Pani Stefanii Tajcher, której doczesne szczątki spoczywają w grobie, oznaczonym numerem ewidencyjnym 328/1975 (karta grobu nr 7/15/11), położonym w kwaterze 7 na Cmentarzu Komunalnym przy ulicy Śluzowej w Bolesławcu, co tym samym przyczyni się do zachowania w pamięci przyszłych pokoleń. Mogiła tej wspaniałej patriotki nie może zostać zlikwidowana tylko z powodu braku w Bolesławcu rodziny Pani Stefanii Tajcher, a pamięć o niej musi pozostać wraz z jej grobem na zawsze.

§ 2. Rada Miasta Bolesławiec apeluje do Prezydenta Miasta Bolesławiec, także jako zwierzchnika służbowego Dyrektora Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu, o podjęcie odpowiedniej inicjatywy, której ostatecznym celem będzie zwolnienie z opłat za miejsce grzebalne pod grób, jak i zachowanie oraz utrzymanie samego grobu, w którym spoczywają doczesne szczątki ś. p. Pani Stefanii Tajcher.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Bolesławiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokładek

Uzasadnienie

Rozstrzygnięciem Nadzorczym z 30 października 2020 r. nr NK-N.4131.7.11.2020.AS Wojewoda Dolnośląski stwierdził nieważność uchwały nr XXI/246/2020 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zwolnienia z opłat za grób. W uzasadnieniu Wojewoda wskazał, że Rada Miasta Bolesławiec nałożyła w rezultacie na Prezydenta Miasta Bolesławiec konkretne obowiązki związane z utrzymaniem indywidualnego grobu na Cmentarzu Komunalnym w Bolesławcu. Podejmując ww. uchwałę Rada Miasta Bolesławiec wydała polecenie Prezydentowi związane z wykonywaniem zadań przez jednostkę budżetową, którą jest Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu w zakresie zarządzania i administrowania Cmentarzem Komunalnym w Bolesławcu. Do zadań tej to jednostki budżetowej należy bowiem gospodarowanie miejscami grzebalnymi (§ 8 pkt 1 Statutu MZGM). Organ nadzoru wskazał również, że uchwała została podjęta z przekroczeniem kompetencji przysługujących radzie gminie.

Jednocześnie organ nadzoru zauważył, że intencją Rady Miasta Bolesławiec było niedopuszczenie do likwidacji grobu osoby zasłużonej dla Miasta Bolesławiec i objęcie go opieką. Rada Miasta Bolesławiec mogła zwrócić się z apelem w formie uchwały do Prezydenta Miasta Bolesławiec, jako zwierzchnika służbowego Dyrektora Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu, wyrażając swoje stanowisko we wskazanym zakresie.

Niniejszy apel czyni zadość powyższemu stanowisku organu nadzoru. Apel Rady Miasta Bolesławiec jest wyrazem troski o fizyczne zachowanie miejsca grzebalnego pod grób i samego grobu, potrzebą upamiętnienia niezwyklej postaci, osoby pani Stefanii Tajcher, a tym samym zachowania w pamięci przyszłych pokoleń, przejawiającego się także wyrazem dbałości i troski o grób, miejsca jej doczesnego spoczynku.

Ustawa o samorządzie gminnym stanowi, że mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Bolesławianie, jako ta lokalna wspólnota, mała ojczyzna, winny są upamiętnienia pamięci pani Stefanii Tajcher. Bolesławianie są także wspólnotą pokoleń: tych, które żyją obecnie, jak i tych, które już odeszły, a także i tych, które dopiero nadejdą. Jako pokolenie obecne, odpowiedzialni jesteśmy zarówno przed dawnymi, jak i przyszłymi pokoleniami. Historia Bolesławca jest piękną historią, pełną wydarzeń tragicznych i wzniosłych. Osób, które poświęcały swe życie dla tego miasta, dla jego mieszkańców. Są też inne miejsca, które przypominają o wysiłku minionych pokoleń w zwykłej pracy, w tworzeniu wielkich dzieł, w życiu społecznym, politycznym i religijnym.

Pani Stefania Tajcher była organizatorką oświaty polskiej po 1945 r. w Bolesławcu, pierwszą nauczycielką, więźniarką ocaloną z niemieckich obozów koncentracyjnych.

W „Roczniku Bolesławieckim 2009” na stronie 76, w opracowaniu Marii Sobolskiej, możemy przeczytać m. in., że urodziła się 15 lipca 1893 r. w Borysławiu. Ukończyła żeńskie seminarium nauczycielskie i do wybuchu wojny pracowała w powiecie lubelskim. Po zajęciu polskich szkół przez niemieckiego okupanta utraciła pracę i została bez środków do życia. Natychmiast rozpoczęła tajne nauczanie dzieci po domach. 9 maja 1941 r. została aresztowana przez gestapo i osadzona w więzieniu w Lublinie, gdzie była bita i torturowana do nieprzytomności. 21 września 1941 r. została włączona do transportu więźniów jadących do Ravensbrück. Po przewiezieniu do obozu obcięto jej włosy, ubrano w pasiak i wytatuowano numer 7906. Tam była poddawana nieludzkim eksperymentom medycznym, cudem przeżyła koszmar obozu i doczekała jego wyzwolenia. Gdy odzyskała wolność ważyła zaledwie 39 kg. Prosto z obozu, jeszcze w pasiaku, pani Stefania już 7 września 1945 r. przybyła do Bolesławca, gdzie od razu zabrała się do organizowania szkolnictwa. We wrześniu miała 17 uczniów, a już 4 października było ich 58. Pierwsze lekcje odbywały się w częściowo zniszczonym gmachu po byłej niemieckiej szkole zawodowej (obecnie Zespół Szkół Zawodowych przy ul. Komuny Paryskiej). Brakowało wszystkiego – podręczników, zeszytów, kredy. Po lekcjach, jak wspomina jedna z uczennic - pani Tajcher brała wózek i wraz kilkorgiem uczniów udawała się na poszukiwania kredy, tablic, ławek.

Z czasem zaczęli przybywać inni nauczyciele, którym pani Tajcher znajdowała zajęcia. Jako czynny nauczyciel pracowała do 1959 r., ucząc języka niemieckiego. Zmarła 20 listopada 1975 r. i została pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Bolesławcu.

Dlatego też pamięć po niej nie może zostać zapomniana, a fizyczna likwidacja jej grobu byłaby aktem niezrozumiałego braku szacunku dla polskiej historii miasta Bolesławiec po 1945 r.

Rada apeluje, aby zwolnienie z opłat nastąpiło od 10 czerwca 2006 r. W księgach grobu brak danych o dysponencie grobu. W Bolesławcu nie ma żadnej rodziny, która mogłaby sprawować opiekę nad grobem.

W związku z powyższym niniejszy apel jest w pełni zasadny i konieczny.

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokladek